

25 let práce s dětmi závislých matek na Karlově

Mgr. Marcela Harbáčková
Mgr. Michaela Nenadálová

XVIII. Adiktologická konference Jihočeského kraje
17.- 18. 10. 2024

Úvod- co je Karlov

- ✓ TK, kde probíhá léčba závislých matek, které u sebe mají své děti
- ✓ mladiství a mladí dospělí (propojujeme dvě skupiny)
- ✓ těhotné ženy
- ✓ léčba matek s dětmi trvá 8-10 měsíců
- ✓ bereme i otce (zatím jeden odvážlivec)

Naše děti

- ✓ Více než 340 dětí za 25 let (1999-2025)
- ✓ většinou děti 0-6 let (výjimečně školní)
- ✓ traumatizované děti z rizikového prostředí (matky nezralé, v násilných vztazích, často i v těhotenství užívají NL, zanedbávaná výchova, otcové v drtivé většině uživatelé, často ve VT)
- ✓ často nemocné, oslabená imunita
- ✓ logopedické vady, opožděný psychomotorický vývoj
- ✓ další děti našich matek- v pěstounských rodinách nebo u prarodičů (návštěvy, znovu navázání kontaktů)

Práce s dětmi

- ✓ první 1-2 roky se dítě více bralo jako“doplněk“ matky, poměrně rychlá změna, vytváření programu pro matky a děti
- ✓ nástup vychovatelek, zohledňování potřeb dítěte
- ✓ spory o výchovatelský a terapeutický směr, co je podstatnější, který má větší váhu, větší vyváženost či rovnocennost obou přístupů
- ✓ co jsou matky schopné zvládnout v léčbě a zároveň pečovat o dítě, rozvíjení prostoru v programu, děti tráví s mámami organizovaně čas
- ✓ klíčová je práce 2 vychovatelek, učí mámy, jak o děti pečovat, věnovat se jim, hrát si s nimi, individuální poradenství u každé matky
- ✓ pediatrická péče

Mámy a jejich trable s dětmi

- ✓ často konfliktní situace, mámy jsou unavené, děti jsou pro ně zátěž, nemají trpělivost, teprve na Karlově se učí, jak tyhle náročné situace zvládat
- ✓ fenomén PP – děti jdou z „péče“ do „nepéče“ nejistých matek, matky bez matek
- ✓ mámy jsou samy “nenasyčené“ a mají sytit
- ✓ rozdílnost přístupu k péči o dítě (některé matky bagatelizují výchovné problémy, obtížněji se navazují jak s námi tak se svým dítětem)
- ✓ pocity viny – vynahrazují nenastavováním hranic
- ✓ bagatelizace problémů- pečovala dobře i na drogách, dítě se na Karlově zhoršilo, naučilo se zlobit od ost.dětí

Prostor pro mámy a jejich děti

- ✓ velmi náročné pro matky, které jsou nucené se jim věnovat mezi skupinami, večer, o víkendech (pomoc prarodičů je nízká x vysoká, otců nulová)
- ✓ kratší pracovní bloky, jiné funkce než klienti mladiství
- ✓ Karlovská školka (páteční dopoledne věnují mámy svým dětem společně i s vychovatelkami)
- ✓ Mama coffe (neformální setkání s vychovatelkami či terapeuty během spánku dětí)
- ✓ sobotní akce (mámy či terapeuti připravují hry, výlety, divadlo)
- ✓ týdenní akce mimo Karlov (letní tábor, podzimní i zimní hory)

Co se nám daří

- ✓ naši „mladáci“ berou děti jako součást komunity, jsou k nim vlídní a laskaví, věnují se jim, chodí si s nimi hrát, hlídají je
- ✓ nabízíme pomoc, stabilitu a bezpečí
- ✓ dítě a máma mají svůj prostor, své zázemí
- ✓ máma a dítě k sobě hledají a nacházejí cestu
- ✓ čas strávený s dětmi si začínají užívat
- ✓ mají radost z pokroků svých dětí, z toho, jak se rozvíjí, jak prospívají
- ✓ v komunitě se učí vařit dětem vyváženou stravu, uklízet, udržovat pořádek, zacházet s financemi a hlavně být lepšími māmami pro své děti
- ✓ psychologická vyšetření dětí v DC Krč
- ✓ spolupráce a docházka dětí do MŠ
- ✓ spolupráce s SML

Kde nás tlačí bota, kudy dál..

- ✓ sebereflexe – události na B za poslední dva roky (dlouhá rekonstrukce obou domů, odchody více matek, které v TK užívaly NL)
- ✓ otázky, jak to souvisí s námi?
- ✓ turbulence v týmu za posledních 10 let – nestabilní role vychovatelky
- ✓ potřebujeme větší zapojení mužské části týmu do ženského světa na domu B, otázka, proč se jim na B nechce? Hodně ženský svět, který má tendence rozhodovat..
- ✓ otázka příjmů matek – je práh příjmů nízký či vysoký? (vyplňování anamnestických dat, pravidelná komunikace s DST, hmotné zaopatření dětí a matek na několik měsíců, souhlas otců s nástupem, pediatrické vyšetření...) – chybějící zpětná vazba od kolegů z jiných zařízení
- ✓ nekonečné nemoci dětí, klauzury, kdy máma na několik týdnů vypadne z programu.

Děkujeme za pozornost.

